

Kabinet dicht gaten in bedrijfsbelastingen

Belangrijke beslissingen worden overgelaten aan nieuwe regering

Laurens Berentsen
Amsterdam

De vertrekkende regering stelt zich bescheiden op in zijn laatste ambities op belastinggebied. Belangrijke beslissingen worden overgelaten aan een nieuw kabinet. Wat overblijft voor het bedrijfsleven is vooral reparatiewerk. Het FD licht er drie maatregelen uit.

Houdstercoöperatie

De vertrouwde coöperatie, bekend uit de landbouwsector en de verzekeringsbranche, is steeds meer in zwang geraakt als rechtsvorm om dividendbelasting mee te ontlopen, aldus demissionair staatssecretaris van Financiën Eric Wiebes (VVD) in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat hier een eind aan moet maken.

Anders dan bv's en nv's hoeven die geen dividendbelasting in te houden over de winst die zij uitkeren aan hun leden. Dat maakt de coöperatie aantrekkelijk om deelnemingen in andere bedrijven in onder te brengen en de financiering van die bedrijven te regelen.

Ook in zijn ambities op belastinggebied stelt de vertrekkende regeringsploeg zich bescheiden op

Wiebes wil dat zulke houdstercoöperaties voortaan dividendbelasting gaan inhouden. Ze moeten belasting inhouden zodra een lid een belang van 5% of meer in de coöperatie heeft. Traditionele coöperaties blijven buiten schot. Maar ook houdstercoöperaties met voldoende echte werkzaamheden hoeven geen dividendbelasting in te houden.

Dat laatste levert een merkwaardig verschil op met bv's en nv's, zegt fiscaal econoom Peter Kavelaars, omdat daarvoor geen uitzonderingen gelden. Terwijl het er toch om ging de fiscale behandeling van vennootschappen en houdstercoöperaties te harmoniseren, aldus de hoogleraar aan de Erasmus Universiteit en directeur van het wetenschappelijk bureau van Deloitte.

Om van reële activiteiten te kunnen spreken, moeten houdstercoöperaties onder andere ten minste € 100.000 aan loonkosten hebben en een eigen kantoor. Kavelaars voorspelt dat de criteria voor substantie in de praktijk nog tot veel discussie zullen leiden.

Arjo van Eijnsden van EY Belastingadviseurs vraagt zich af of deze regeling niet in strijd is met het Europese recht. 'Volgens de jurisprudentie van het Europese Hof mag met substance-criteria gewerkt worden, maar moet er wel een tegenbewijsregeling bestaan waarmee bewezen kan worden dat van misbruik

Staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën in de Tweede Kamer.

FOTO: HOLLANDSE HOOGTE

geen sprake is. Die ontbreekt in de voorgestelde regeling.'

Aftrekken rente

Het valt Van Eijnsden op dat met veel van de belastingvoorstellen die op Prinsjesdag naar de Tweede Kamer zijn gegaan, wordt gereageerd op recente uitspraken van belastingrechtshouders.

Zo stelt Wiebes voor de regels rond de beperking van de renteaftrek aan te scherpen. Aanleiding is een spraakmakend arrest uit april van de Hoge Raad in een zaak van de

Belastingdienst tegen Credit Suisse.

De fiscus betichtte de Zwitserse bank ervan met onjuiste aangiften belasting te hebben ontlopen. Maar de Zwitsers kwamen er zonder al te veel kleerscheuren van af bij de hoogste belastingrechter. De bank beriep zich op de parlementaire toelichting bij de renteaftrekbeperking, waaruit geconcludeerd kon worden dat als een lening uiteindelijk van een derde (lees: een bank) afkomstig is, niet meer bewezen hoeft te worden dat de schuld en de transactie zakelijk is. Daar-

door was aftrek alsnog toegestaan.

Volgens Wiebes legde de Hoge Raad de wet verkeerd uit en spoorde het arrest niet met de uitvoeringspraktijk van de Belastingdienst. Om er zeker van te zijn dat dit niet nog een keer gebeurt, wil hij duidelijk in de wet vastleggen dat in zo'n situatie toch bewezen moet worden dat de transactie waarvoor de schuld is aangegaan zakelijk is.

Dubbele verliesverrekening

De wijze waarop Wiebes invulling heeft gegeven aan een motie van voormalig Tweede Kamerlid Ronald van Vliet, illustreert in de ogen van Kavelaars het 'hapsnapkarakter' van de wetsvoorstellen waarover de belastingwoordvoerders zich binnenkort zullen buigen.

Van Eijnsden wijst erop dat Wiebes in de memorie van toelichting schrijft dat de maatregel voor de Belastingdienst complex is om uit te voeren. Maar de bewindsman verwacht dat er een afschrikkende werking van uitgaat, waardoor 'de maatregel ondanks zijn complexiteit uitvoerbaar' is.

De motie-Van Vliet beoogt dat ondernemingen hetzelfde verlies niet twee keer in mindering kunnen brengen van de winst voor belastingen. Een legitiem streven van de overheid, aldus Kavelaars. Maar net als de motie richt de maatregel van Wiebes zich slechts op een situatie waarin misbruik wordt gemaakt van dubbele verliesverrekening. 'Er zijn veel meer gevallen waarbij dit gebeurt', zegt hij. 'Waarom wordt het in het ene geval wel aangepakt en in het andere niet?'